

Субота 5. јун 2021.
од 13 часова
МАЈСКА ИЗЛОЖБА УЛУПУДСа

ОКРУГЛИ СТО МАЈСКЕ

СЕКЦИЈА ЗА КРИТИКУ, ИСТОРИЈУ И ТЕОРИЈУ УМЕТНОСТИ

ПРЕДСТАВЉАЊЕ МОНОГРАФИЈЕ О ПЕТРУ ОМЧИКУСУ

Др. ЧЕДОМИЛЕ МАРИНКОВИЋ

НАГРАЂЕНЕ ВЕЛИКОМ НАГРАДОМ МАЈСКЕ

Предавања и представљање нових књига

13 часова

Представљање
ВЕЛИКА НАГРАДА МАЈСКЕ
Представљање монографије о Петру Омчикусу
ауторке Др. Чедомиле Маринковић

Двојезична (српско-енглеска) монографија о сликару, вајару, илустратору и графичару Петру Омчикусу прати његову овогодишњу ретроспективну изложбу одржану од 15. фебруара до 30. марта у галерије АРТЕ у Београду, а која се највећим делом базирала на делима из приватних колекција. Монографија има 381 страну и 201 фотографију. Аутори монографије су др Чедомила Маринковић и Анђела Малетић а издавач је АРТЕ галерија .

Иако је дело Петра Омчикуса више пута обрађивано¹ – поводом његових ретроспективних изложби 1989, 1998. и 2018. године, текст ове монографије нам доноси ново читање дела овог уметника – *нови увид* у његов више од седам деценија дуг опус. Текст монографије као полазно основиште има два исказа уметника: да се његов опус одвија *у облику спирале* те да читав живот *слика исту слику*. Како је, према Јунговом тумачењу, спирала архетипски симбол који представља космичку силу, у монографији се она користи као методолошки модел који показује како се, у уметничком опусу Петра Омчикуса, у кретању и формирању његове спирале, повремено чини да се увек долази до исте (тематске и формалне) тачке. Та тачка је само наизглед иста, али у ствари представља искуством обогаћену трансформацију претходног ликовног израза те својеврсни *раст* унутар спирале.

У монографији се стога, кроз типолошко приказивање доминантних тема, утврђују тачке пресека *стваралачке спирале* Петра Омчикуса, њени *навоји*, као и идејни и ликовно језички *стубови*, тј. вертикале око којих се *свија* дело Петра Омчикуса и његова богата и опора поетика толико јединствена да се, и даље, жилаво опире сваком покушају класификације."

¹ 1998. године и од саме ауторке др Маринковић. Уп. Чедомила Карановић, *Петар Омчикус*, Галерија САНУ, 1998.

**Учествују: Др Мирјана Глигоријевић Максимовић, члан овогодишњег жирија
Мајске и ауторка др. Чедомила Маринковић**

ПРЕДАВАЊА

14 часова

Др. Катарина Анђелковић

Увид у виталне системе архитектонског образовања у пост-КОВИД доба

Дигитално окружење је утицало на капацитете комуникације и наше повезивање изван уско економских, политичких и друштвених димензија. Пол Вирилио (1932-2018) је веровао да развој технологије, наиме телевизија и непрекидна комуникација путем рачунара и интернета, нарушавају биолошке ритмове и историјске сезонске културолошке обрасце, производећи страх. Да ли услови затварања универзитета широм света 2020. године утичу на затварање система архитектонског образовања или га ослобођају? Трагајући за одговорима, спекулишемо не само о условима који се тренутно појављују у свету, већ посматрамо позориште Бертолда Брехта као на сцену живота која открива услове који стварају свет. Гледајући кроз призму наших технологија 21. века, дискутоваћемо о новим контекстима и новим парадигмама у архитектонском образовању током пост-КОВИД доба. Ово предавање пружа теоријски увид у начине и садржаје знања у контексту онлајн образовања, и какве ефекте актуелна трансформација окружења има на процес учења. Представићу низ архитектонских програма и радионица са европских универзитета и широм Сједињених Америчких Држава који изводе онлине наставу током КОВИД доба. Говорићемо о могућностима онлине наставе коју није могуће артикулисати једноставно усвајањем нових приступа дигиталном интерфејсу, логистици, организацији и информационој бази, већ у односима производње и начинима преноса знања између стварног и виртуелног простора. Овај свеобухватни форензички приступ обезбедиће нове идеје у спекулацији простора виртуелизације, затварања и ослобађања у сусрету стварног и виртуелног света.

14.20

Тијана Стојиљковић

Актуелна јувелирска сцена

Презентација представља увид у најновије трендове у накиту чувених јувелирских кућа: Roberto Coin, Van Cleef and Arpels и Messika. Приказаћемо историјски преглед ових кућа са акцентом на популарне колекције и најлепше приче о њима.

14. 40

Мср Ана Самарцић

Увид у далеке збирке: Параван са приказом опсаде Београда из Бруклинског музеја у Њујорку

На паравану са приказом опсаде Београда 1688. године, који се чува у Бруклинском музеју у Њујорку, инкорпирани су утицаји и поруке из најудаљенијих крајева света, што овај драгоцен предмет примењене уметности чини раритетним, како по вештини израде, тако и по свом историјском значају. Мултикултуралност која се читава на њему говори о 17. веку, утицају Јапана на светску трговину и уметност, италијанским ренесансним узорима, шпанској, мексичкој, аустријској, турској и српској историји, као и историји Београда. Параван је настао у периоду између 1697. и 1701. године, највероватније у кругу мексичке уметничке породице Гонзалес. Део је, данас раздвојене, целине која је на два паравана великих димензија представљала две најзначајније победе Хабзбурга у Великом бечком рату. Хабзбурзи су поред Аустрије, владали и Шпанијом чије је царство обухватало и освојене територије у Средњој и Јужној Америци, те је параван настао у Мексико Ситију као поруцбина Хозеа Сармијента де Ваљадареса, вицекраља Нове Шпаније и првобитно се највероватније налазио у његовој палати где је раздвајао јавни и службени од приватног и интимног простора. Док је предња страна са представом опсаде Београда била попут кулисе коју су могли да посматрају актери у државничким пословима, демонстрирајући им моћ Хабзбурга, задња страна која представља сцену лова, осликана по узору на италијанске ренесансне таписерије, требало је да пружи пријатнију атмосферу у неформалним

разговорима између посетилаца палате. Поједини истраживачи сматрају да су данас оба паравана једини сачувани примери који обједињују јапанску *biombo* и мексичку *enconchado* технику, чије комбиновање сведочи о прихватању далеких уметничких узора у развоју локалне традиције, доприноси јединствености овог паравана, а уз представљене теме открива и његову пропагандну улогу.

15 часова

Др Зоја Бојић

Бубински буб Воје Јакића

Уметник Војислав Воја Јакић (1932-2003) из Деспотовца за собом је оставио велики опус слика, цртежа, скулптура и инсталација. Нека од његових најзначајнијих дела налазе се у значајним европским музејским и приватним збиркама. Маргинализован категорисањем као „маргинални уметник“ Јакић заправо представља значајно име нашег ликовног стваралаштва посебно у периоду од 1970их до 1990их.

У овој презентацији представићемо само један његов рад, *Бубински буб* из раних 1970их, из приватне збирке.

15. 10

Др Мирјана Глигоријевић Максимовић

Увид у средњовековну скулптуру у Србији

Најстарији сачувани примерци скулптуре у средњовековној Србији потичу из XIII века. Декоративна пластика на фасадама Студенице, представља најбогатију и најразноврснију скулптуру тог времена у Србији. Осим података о украсној пластици, фрагменти скулптуре сачували су се у Милешеву, Морачи, Сопоћанима, Градцу и Тршкој цркви.

15.30

Представљање књиге *Ликовни простори часописа Уметнички преглед* која садржи две монографске студије - *Уметнички преглед*: један универзум ликовног живота аутора др Зоја Бојић и *Критика архитектуре у стручном часопису Уметнички преглед*

аутора Ане Михаиловић и др Ивана Р. Марковића. Књига је издање Института за књижевност и уметност у Београду, 2020. Учествују аутори.